

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w Diecezjalnym Liceum Humanistycznym w Nysie

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987)
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie MEN w 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenie w szkole i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)
- Rozporządzenie MEN z 6 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 312)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025
- Statut Diecezjalnego Liceum Humanistycznego w Nysie
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Diecezjalnym Liceum Humanistycznym w Nysie.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Diecezjalnym Liceum Humanistycznym w Nysie opiera się na założeniu, że pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci posiadają rodzice. Szkoła wspiera rodzinę w zakresie wychowania w następujących obszarach: intelektualnym, społecznym, emocjonalnym, duchowym i fizycznym. Działania wychowawcze szkoły we wszystkich obszarach skupiają się wokół następujących wartości:

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Nasz absolwent:

- 1) Kieruje się w życiu wartościami chrześcijańskimi.
- 2) Jest odpowiedzialnym obywatelem swojej ojczyzny.
- 3) Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły.
- 4) Jest przygotowany do życia w świecie globalnym, z mnogością kultur, religii i ideologii.
- 5) Jest samokrytyczny, odpowiedzialny za swoje życie i rozwój, ukierunkowany na doskonalenie się.
- 6) Jest otwarty, szanuje drugiego człowieka, jest wrażliwy na potrzeby innych i gotowy do bezinteresownej pomocy.
- 7) Zna i rozumie zasady współżycia społecznego.
- 8) Reprezentuje wysoki poziom kultury osobistej.
- 9) Podejmuje dalsze kształcenie zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i możliwościami.
- 10) Dbą o kulturę języka ojczystego.
- 11) Swobodnie posługuje się dwoma językami obcymi.
- 12) Umiejętnie i w sposób celowy korzysta z różnych źródeł wiedzy.
- 13) Jest przygotowany do odbioru różnych form kultury.
- 14) Jest kreatywny i przedsiębiorczy.
- 15) Prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne.
- 16) Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.
- 17) Posiada kompetencje naukowo – techniczne.
- 18) Dbą o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne. Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej. Ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów. Poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia oraz więzi łączących członków rodziny w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów,

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 3) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 4) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży,
- 5) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 6) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania epidemiom, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, wyczerpaniu nerwowemu, wykluczeniu społecznemu,
- 9) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimedialnych (uzależnienie cyfrowe),
- 10) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimedialnych.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków problemów cywilizacyjnych i społecznych (np. brak aktywności fizycznej, otyłość, depresja, zaburzone relacje rodzinne, uzależnienia od technologii cyfrowych),

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształcenia umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów;
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów;
- rozbudzenie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców;

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- eliminowanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu / utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu, szacunku dla drugiego człowieka, patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego szacunku i wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z zaburzonych relacji rówieśniczych i rodzinnych itp.
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

6. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2024/2025:

- Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego i kondycji fizycznej.
- Wyrabianie nawyków związanych z aktywnością ruchową i zdrowym stylem życia.

Obszar rozwoju intelektualnego:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zapewnienie wszystkim uczniom wymagającym wsparcia pomocy w odpowiedniej formie.
3. Monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych (analizowanie przyczyn nieobecności oraz kontakt z rodzicami uczniów z najwyższą absencją).
4. Zachęcenie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, odpowiednich do możliwości i zainteresowań uczniów.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Integracja zespołów klasowych poprzez przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I oraz w klasach wyższych, do których dołączyli nowi uczniowie.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm i zasad.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie działań charytatywnych

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych poprzez zajęcia uświadamiające uczniom:
  - zależności pomiędzy zdrowiem a odpowiednim stylem życia;
  - wpływ aktywności fizycznej na dobre funkcjonowanie człowieka w sferze fizycznej i psychicznej.
2. Zapoznanie z zasadami ochrony zdrowia psychicznego, w tym w sytuacji kryzysowej oraz z czynnikami chroniącymi przed zagrożeniami wynikającymi z tych trudności;

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Nauka technik relaksacyjnych,
3. Nauka regulacji emocji

Obszar rozwoju duchowego:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły poprzez:
  - treści i wartości przekazywane w ramach lekcji religii i zajęć wychowania do życia w rodzinie;
  - uczestnictwo w eucharystii oraz innych uroczystościach i spotkaniach o charakterze religijno – patriotycznym;
  - udział w różnych formach ewangelizacji
  - ukazywanie wzorców osobowych świętych bliskich czasom współczesnym;
  - budowanie pozytywnej relacji opartej na szacunku i zaufaniu pomiędzy uczniami i pracownikami szkoły;

Rozwój emocjonalny. Zdrowie psychiczne	Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby	<ul style="list-style-type: none"> - działania mające na celu nabywanie świadomości własnych słabych i mocnych stron; kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji; - kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły; - wspieranie uczniów, u których zauważono obniżony nastrój / kondycję psychiczną; - budowanie / odbudowywanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej; tworzenie poczucie wspólnotowości;
Rozwój duchowy	Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej; - kształtowanie szacunku dla dziedzictwa narodowego i świadomości narodowej, wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych; - poznanie kultury rodzimej; zaznajamianie z kulturą regionu; - poznanie dorobku kulturalnego Europy i świata; wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur

VIII. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Wewnątrzszkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Diecezjalnego Liceum Humanistycznego w Nysie jest dokumentem otwartym. Rada Pedagogiczna może dokonywać w nim zmian w ciągu